

Tartalom

Bejelentkezett az aszály,
de a júniusi eső enyhített rajta
(1. oldal)

Társadalmi konzultáció a vízgyűjtő-
gazdálkodás tervezés kapcsán

❖ ❖ ❖

Füreden fürödhetnek a
vízben a vízgyűjtők
(2. oldal)

Gyulai Duzzasztó – tömlős gát
javítás

❖ ❖ ❖

Pályázati hírek, információk

❖ ❖ ❖

Pályázati forrásból készült el
a Bodoky Károly Vízügyi Múzeum
utólagos falszigetelése
(3. oldal)

Az Országos Környezeti Kár-
mentesítési Program (OKKP)
(4–5. oldal)

A III. Jangce Fórum
(6. oldal)

Dr. Mosonyi Emilre emlékezünk
(7. oldal)

Isten veled, Feri!
(8. oldal)

„Új” Vízügyesek Interjúorozat
❖ ❖ ❖

VIII. Élővíz-csatorna Emléktúra
(9. oldal)

IFI Klub programok
❖ ❖ ❖

KÖR-KÖVIZIG Szivárvány
Nyugdíjasklub összejövetelek

❖ ❖ ❖

Időjárás
(10. oldal)

Vízrajz
❖ ❖ ❖

Vízminőség
❖ ❖ ❖

Használataon kívüli
szivattyútelepek

3. rész
(11-12. oldal)

Bejelentkezett az aszály, de a júniusi eső enyhített rajta

Aszályval kezdődött az öntözési idény. Az őszi vetések szépen indultak, de a tavasszal földbe került magok nem kapták meg az induláshoz szükséges csapadékot. Áprilisban az eltérés a sokéves átlagtól –34,4 mm, májusban –36,7 mm volt. A hőmérsékletek meghaladták a sokéves átlagokat. Sok gazdálkodó a csodára várt, de a májusi aranyat érő eső csak nem akart megérkezni.

Lehet, hogy felmerült esőcsináló sámanok alkalmazásának gondolata is, de aki azt akarta, hogy kikeljen a tavaszi vetés, a hibrid kukorica, vagy a konzervgyári zöldségek, az gyorsan megkötötte a vízszolgáltatási szerződését és öntözött. Sok „alvó” engedélyes (aki a korábbi években nem öntözött) is megkötötte a szerződést. Engedéllyel nem rendelkezők is jelentkeztek, amennyiben elindították a vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárást, azok a vízhasználók is kiszolgálásra kerültek. A megkötött vízszolgáltatási szerződések összesítése június végén: öntözésre 2.527 ha, 3.204 em³ tervezett éves vízfelhasználással, a halastóra 348 ha, 2.580 em³/év volt. A duzzasztott terekben a folyók vízhozamának csökkenése mellett, a vízkészletek rendelkezésre álltak.

Az aszály június első felében egyre nagyobb gondot okozott, csapadéknyom és minimális eső jellemezte ezt az időszakot. Az őszi búzából nem csak a nyuszi füle látszott ki, hanem a nyúl is. Idő előtt kezdtek beérni a gabonafélék. A kukorica levele is elkezdett pipálni, ami a víz hiányát

jelentette. Aki tehetett, az folyamatosan öntözött. Kezdték kialakulni egy erős aszály, ami a folyamatos meleg, száraz, szeles időjárás miatt légköri aszályval is párosult. A mezőgazdaság számára fontos időszakban, május végén az áprilisi–májusi csapadékhiány 70 mm körül volt. Június közepétől a mezőgazdaság szerencséjére megjött a várva-várt

eső, az öntözési igény ezzel lecsökkent. Június hónapban a havi csapadék +29,2 mm-rel volt több mint a sokéves átlag. Ennek ellenére a hidrológiai évben június végén még mindig –14,3 mm az eltérés a sokéves átlagtól. Az öntözési idény eddig elmúlt szakaszában az öntözési igények kiszolgálása zavartalan volt.

Megyeri László

Társadalmi konzultáció a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezés kapcsán

A víz élet, gondozzuk közösen!

A Víz Keretirányelv az Európai Unió tagállamai számára előírja, hogy a vizeinket 2015-re „jó állapotba” kell hozni. Ennek a feladatnak a keretében indult az a tervezési folyamat, melybe az érintett területek lakosságát és szervezeteit is igyekszünk bevonni konzultációk formájában, hogy egy mindenki által elfogadott intézkedési tervet dolgozhassunk ki a célok elérése érdekében. Erre az országos fórumorozatra kerül sor idén júliusban.

A víz megújuló természeti erőforrás, ami nem áll korlátlanul a rendelkezésünkre. A Föld egyik globális problémája a felszíni, felszín alatti édesvízkészletek sérülékenysége, kitétsége az emberi beavatkozások hatásainak.

Ahhoz, hogy a jövőben mindenki számára jusson tiszta, egészséges ivóvíz, hogy a tájaink természetes állapotában átörökíthetők legyenek az utódaink számára, és ennek meghatározó elemei maradjanak a folyók és tavak, valamint természeti környezetük, ahhoz most erőfeszítéseket kell tenni!

Ez a felismerés vezetett az Európai Unióban a 2000/60/EK számú irányelv megalkotásához, amely a vízvédelmi politika terén a közösségi fellépés kereteit határozza meg. Ez az

úgynevezett Víz Keretirányelv (rövidítve VKI). Hazánk is 2004-től az Európai Unió teljes jogú tagállama, ezért a VKI bevezetése számunkra is kötelező. A hazai jogrendünkbe a jogharmonizáció során került átültetésre.

A Víz Keretirányelv bevezetésének célja, feladata, hogy a vizek jó állapotát 2015-ig el kell érni. Ez azt jelenti, hogy a felszíni vizeinket jó ökológiai és kémiai állapotba, a felszín alatti vizeinket pedig jó kémiai és mennyiségi állapotba kell hozni. A jó víz állapot nem csak a vízhez kötődő élőhelyek minél természetesebb állapotának biztosítását jelenti, hanem a víz tisztaságát és megfelelő mennyiségben való jelenlétének biztosítását is.

A jó állapot eléréséhez szükséges intézkedéseket tehát

tervezni és koordinálni kell. A tervezett intézkedések dokumentálását vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) rögzítik, melyek elkészítésének időpontja 2009. december 22.

Sokféle intézkedés várható. Ilyenek lehetnek például a műtrágya- és vegyszerhasználat csökkentésének szorgalmazása, a szennyvizek fokozottabb tisztítása, csatornázás, víztakarékos növénytermesztési módok elősegítése, a belvízlevezetés illetve vízvisszatartás arányainak módosítása, vízfolyások és állóvizek rehabilitációja, vízkivételek engedélyezési követelményeinek módosítása, engedély nélküli vízkivételek feltárása stb.

A VGT nem kiviteli terv, hanem a vizek állapotát feltáró és annak „jó állapot”-ba hozását megalapozó koncepcionális és stratégiai terv. Célja az optimális intézkedési változatok átfogó (műszaki, szabályozási és gazdasági-társadalmi szempontú) ismertetése, amely meghatározza a feladatokat, a végrehajtók körét, és amely alapján elindíthatók, illetve folytathatók a megvalósítást szolgáló programok.

A tervezés egymásra épülő szintekből áll. Magyarország területén 42 db tervezési alegységi terv, 4 db részvízgyűjtő terv és ezekre alapozva egy országos terv készül el. A tervezési alegységek közül 3 tartozik a KÖR-KÖVIZIG működési területéhez, ezek a Sebes-Körös, a Kettős-Körös és a Hármas-Körös.

A tervezési folyamat szerves részét képezi a társadalmi konzultáció. A területen működő érdekcsoportok és a lakosságnak itt is lehetősége nyílik igényeik bemutatására, a terv tartalmi elemeinek megismerésére és formálására.

Az alegységekre vonatkozó társadalmi egyeztetések – megbízásunkból a Respect Kft. szervezésében – 2009. július hónapban három helyszínen kerültek megrendezésre.

Fórumok időpontja:

Szarvas, 2009. július 14. 14.00, Művelődési Ház kamaraterme

Békés, 2009. július 15. 14.00, Önkormányzat díszterme

Vésztő, 2009. július 16. 14.00, Művelődési Ház 2. sz. terme

Japport Magdolna

Füreden fürödhetnek a vízben a vízügyesek

Megkezdődött Balatonfüreden az üdülés a KÖR-KÖVIZIG Önálló Szakszervezetének üdülőjében. Hosszú idő óta először nyílt lehetőség arra, hogy a vízügyes szakszervezeti dolgozók saját üdülőjükben pihenhessenek, mindezt szépen felújított, jól felszerelt környezetben, és nem utolsósorban megfizethető áron.

A megközelítésnek két lehetséges változata van, Dunaföldváron keresztül, vagy sztrádán a Budapest M0-ig, onnan pedig az M7-en le a Balatonig, kinek-kinek a saját ízlése szerint. Csopakot elhagyva a Balatonfüred tábla után az első balra vezető útra. Lekanyarodással, a Germering utcáról közelíthetjük meg a KÖR-KÖVIZIG Önálló Szakszervezete üdülőjét.

Az idegenforgalmi adó befi-

zetését a szakszervezet végzi. A bejárati kulcshoz és strandbelépőkhöz az üdülővendégek kapnak még egy Füred kártyát, ami a beutalás időtartamára érvényes. A kártya 5–50%-os kedvezményt biztosít szállás, vendéglátás, szabadidős tevékenységekhez, a kártyához mellékelte ismertetőben szereplő intézményekben.

A Kisfaludy Strand az üdü-

Vízügyes üdülő

lőtől 400 m-re van. Az üdüléshez kapott belépővel korlátlan alkalommal beléphetünk a strand területére.

A Kisfaludy Strandtól az Aranyhíd sétányon haladva elérhető a Tagore sétány, ami elvezet a hajókikötőig. A kikötő előtt lévő tér és színpad a kulturális rendezvényeknek ad otthont. Érdekes tájékozódni az aktuális eseményekről. A

kikötőtől távolodva felfedezhetjük Füred nevezetességeit, a part mentén továbbhaladva pedig a szállodákkal, butikokkal, fagyfaltozókkal, éttermekkel tele lévő, szépen kialakított sétányon (Zákonyi Ferenc utca) tudunk korzózni.

A Balaton környéki kirándulások lehetősége szinte korlátlan, legalábbis az idő és pénz függvényében. Talán a legjobban csábító lehetőség a Füredről jól látható Tihanyi Apátság és maga Tihany, a szépen kialakított településszerkezetével, épületeivel, történelmi hangulatával. Érdekes még itt megnézni a régen szerzetesek által épített és lakott barlanglakásokat. A hajókirándulásokhoz is kedvezményt ad a Füred kártya.

Kívánok mindenkinek kellemes üdülést! **Megyeri László**

Gyulai duzzasztó – tömlős gát javítás

Tömlős gát javítása

Fehér-Körös 7+320 fkm-ben a Gyulai duzzasztó tömlős gátjának ideiglenes javítása történt 2009. május 8–9. között vízminőség-védekezési tevékenység keretében. A védekezési tevékenység fontosabb eseményei az alábbiak voltak:

A duzzasztó tömlőjét az uszadék annyira megrongálta, hogy már nem lehetett javítani. Mivel az Élővíz-csatornába a vízbeadás nem volt biztosított, helyszíni egyeztetés során az a döntés született, hogy a megmaradt tömlőbe kerüljön bepépítésre egy 600 mm átmérőjű

cső. Elkezdődött a csőrogzító elemek műhelyi gyártása, felvétel a helyszínre, az anyagok kiszállítása.

Az uszadék leeresztő szegmenstábla megnyitásával a küszöbön víztelen munkaterületet kaptunk. A tömlő felvízi oldalának lebontása és lehajtása után beemelésre került két darabban a „csőgát”. A csövek összeszerelése és rögzítése után a tömlőt visszahajtottuk, majd lecsavaroztuk. A szegmenstábla zárásával megkezdődhetett az ideiglenes duzzasztás.

Ipcs György

Pályázati hírek, információk

A „Kisdelta árvízi szükségeltározó korszerűsítése” és „Mályvádi árvízi szükségeltározó fejlesztése” elnevezésű pályázatok Támogatási Szerződéseit 2009 áprilisában aláírtuk. A tervező kiválasztására kiírt közbeszerzési eljárás folyamatban.

A „Körösladányi duzzasztó hosszirányú átjárhatóságának biztosítása” című projekt megvalósítására (hallépcső építésére) 106 700 064 Ft támogatást ítélt meg. Érvényes Támogatási Szerződéssel rendelkezünk. A kivitelezési munkák 2010-ben kezdődnek.

Előkészítés alatt áll 3 pályázat is, amelyből kettőt a Környezet és Energia Operatív Program, Szennyezett területek kármentesítése konstrukciójába szándékozunk benyújtani 2009 júliusában.

„Békéscsaba, volt Patyolat Vállalat kármentesítése”

Megoldandó feladat lesz az elkészült tényfeltárási tervek alapján a hibás monitoring kutak szakszerű megszüntetése, új monitoring kutak létesítése, talajgáz elszívó berendezés kialakítása, in situ félüzemi terepi kísérletek végzése, illetve in situ biológiai mentesítés.

„Körösladány 035/13 és 035/14 hrsz-ú területek kármentesítése”

Célkitűzés, hogy az egykori anyagnyerő helyen a szennyezett iszapot és bőrhulladékot kitermeljék és jogszerűen ártalmatlanítsák, a kiépített monitoring rendszer pedig a vízjogi üzemeltetési engedély szerint üzemeljen.

A harmadik pályázatot igazgatóságunk Szarvas Város Önkormányzatával és Békésszentandrás Önkormányzatával közösen „Szarvas-Békésszentandrás-Siratói-holtágrendszer rehabilitációja” címmel terveztük benyújtani a Dél-Alföldi Regionális Operatív Program Regionális jelentőségű vízvédelmi intézkedések konstrukciójába 2009-ben.

Varga Melinda, Nagy Mariann

Pályázati forrásból készült el a Bodoky Károly Vízügyi Múzeum utólagos falszigetelése

A Bodoky Károly Vízügyi Múzeum részét képezi a Kettős-Körös jobb partján, a 14+114 tkm szelvényben 1897-ben épült Hosszúfok I. szivattyútelep, amely az Alföld első vízügyi múzeuma és a Körösök vízügyi múltját mutatja be. Az 1974. óta Bodoky Károly nevét viselő 110 éves szivattyútelepi épület szigetelés nélkül készült, így a falak felnedvesedése az épületszerkezetet és a benne elhelyezett gyűjteményt is veszélyeztette.

A 2008. július-augusztusi hírlevelünkben már beszámoltunk arról, hogy igazgatóságunk az Oktatási és Kulturális Miniszter Reneszánsz Év-2008. keretében „Hogy unokáink is lássák” címmel meghirdetett műszaki örökség pályázatán 2 millió Ft támogatást nyert az épület alszigetelésére.

A pályázatunk támogatása révén a múzeumi épület kívülről belül nedves falairól 2 méter magasságig a málló vakolat le lett verve, valamint az épület falainak teljes alszigetelése – ezáltal a további nedvesség kizárása – megtörtént. A falak szigetelése fűrészelési technológiával a járdaszint feletti első téglasornál lett elvégezve és behúzásra került 2,00 mm vastag szigetelő lemez. A kazánház és a szivattyú gépterem közti szerkezeti főfal a kazán befalazása miatt fűrészeléssel nem volt szigetelhető, ezért itt hagyományos szakaszos aláfa-

lazással történt a szigetelés. A szerkezeti falak alszigetelése építési engedély köteles, így a munkák megkezdése előtt építési engedélyt kellett készíttetni, illetve ez alapján az engedélyezési eljárást is le kellett folytatni.

A falakat a tervezői szakvélemény szerint minimum egy évig szellőzni, száradni kell hagyni, ezért esztétikai szempontból és a szellőzés biztosítása érdekében a belső falak elé zsákszövetet helyeztünk. A projekt lebonyolítása 4 hónapig tartott.

Májustól ismét látogatható a kiállítás, ahol az érdeklődők a vízügyi múltat bemutató dokumentumokat, vízgazdálkodással kapcsolatos műszereket, vízgépészeti berendezéseket láthatnak, valamint az eredeti állapotában megőrzött, 1898. évben gyártott Schlick szivattyút és tartozékait is megtekinthetik. A tárlatban fellelhető még – az 1980. július-augusztusi –, a Körösök egyik legnagyobb árvízének részletei.

A következő időszak feladata lesz, hogy a felújítás II. ütemében – a falak kiszáradását követően – megvalósítandó újravakolására és festésre, mázolás munkákra, továbbá nyílászárók javítására, cseréire, valamint az elektromos hálózat felújítására pénzügyi fedezetet megteremtünk.

Schiffert András

Bodoky Múzeum épülete

Országos Környezeti Kármentesítési Program (OKKP)

Az Országos Környezeti Kármentesítési Program (OKKP) céljait általánosan úgy fogalmazhatjuk meg, hogy az elmúlt évszázadban, a földtani közegben (talajban) és a felszín alatti vizekben hátramaradt, akkumulálódott szennyeződések, károsodások felderítése, megismerése, a szennyezettégek mértékének feltárása, a veszélyeztetett területek a szennyezettégek kockázatának csökkentése, a szennyezett területeken a szennyezettégek mérséklése, terjedésének megakadályozása, illetve megszüntetésének elősegítése. Ezeknek a hátramaradt (örökölt) szennyeződéseknek az a legnagyobb veszélye, hogy az emberi szem elől rejtve a talajban és ezen keresztül a felszín alatti vizekben megmaradnak és károsító hatásuk gyakran térben és időben elkülönülve jelenik meg. Jelentős részüknél a talaj és a felszín alatti vizek szennyezése csak akkor válik egyértelműen ismertté, amikor az már közvetlen veszélyt jelent az élővilágra, sok esetben az emberek egészségére, akadályozza a területfejlesztést, az ingatlan-forgalmat.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program részét képező *Országos Környezeti Kármentesítési Program* fogja össze a környezeti kármentesítéssel kapcsolatos feladatokat. Ezen belül az állami felelősségi körbe tartozó kármentesítési feladatok elvégzése a kormányzati munkamegosztás szerinti felelős miniszterek feladata.

Az OKKP keretében tartozó szennyezett területek, szennyezőforrások száma – felelősségi körtől függetlenül – mintegy 30-40 ezer. A szennyezettégek mérséklésének, felszámolásának költségigénye összességében több mint 1 000 milliárd Ft-ra, időtartama pedig mintegy 30-40 évre becsülhető.

2006. évben az OKTVF megszűnésével a 500 millió Ft költséget meg nem haladó Környezeti Kármentesítési projektek a területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok hatáskörébe kerültek át. Ez az intézkedés a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság működési területét hét projekttel érintette. Igazgatóságunk illetékességi területén jelenleg öt területen, Békéscsaba, volt Patyolat Vállalat, Szarvas, Szentesi út, Körösladány, Gyomaendrőd-

Nagylapos és Békéscsaba, Fényes tanya – folyók kármentesítési tevékenység. További két területen Kardos, Csabai út 15., valamint Kardos Hosszú sor 31. területen monitoring tevékenység folyik, amelyet a VITUKI Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kutató Intézet végez. 2008. évben, a korábbi forráshiányos évekhez viszonyítva, jelentősen több KvVM forrás jutott az öt aktív helyszín kármentesítési munkáira. A következőkben be kívánom mutatni a fenti helyszíneken bekövetkezett szennyeződések előzményeit, valamint a 2008. évben és 2009. I. félévben végzett kármentesítési munkákat.

Békéscsabán, a Patyolat Vállalat 1973-tól kezdte meg tevékenységét a Vandhái út 1. sz. alatt. A ruhák vegytisztításához tetraklór-etilén (PCE) használt, a városban lévő régebbi üzemszobákban korábban triklór-etilén használtak még. A vegyszerfelhasználás során, desztillációs úton visszanyerték a tisztítószer 80%-át. A desztillációs maradékot 20% kovaföldben itatták fel, az így keletkezett viszkózus, folyós anyagot nevezzük persárnak.

A vákuum desztillációs rendszerrel a saját, illetve beszállított gépipari hulladékból próbálták visszanyerni a klórozott szénhidrogén tartalmú vegyszert. A persárban, kötött állapotban még 5% vegyszer maradt, amely 1985 óta a telephelyen került elhelyezésre.

Az ezer tonna mennyiséget meghaladó persárt fólia zsákokba csomagoltan, zárt raktárakban, vagy hordókba rakott fólia zsákokban, a telephely udvarán tárolták. A nem megfelelően tárolt anyag a talajba jutott környezetszennyezést okozta.

A Patyolat Vállalat felszámolása során, amely 1995-ig tartott 1996 novemberében gyorsintézkedés keretében 1200 tonna

persár, göngyöleg, szennyezett talaj és szennyezett mosóvíz került elszállításra a területről. A kármentesítés második ütemében a tényfeltárás, majd 1997-2001 között talajvíztisztítás történt. Az üzemi tapasztalatok alapján megállapításra került, hogy a szennyezés lehatárolására figyelemmel a műszaki beavatkozás folytatása indokolt. A területen létesült monitoring kútrendszer a VITUKI üzemelteti.

A további intézkedések megvalósítása érdekében az I. fokú környezetvédelmi hatóság részletes tényfeltárásra adott ki kötelezést a területre, az egykori Patyolat Vállalat által okozott talaj- és felszín alatti vízszennyezés kiterjedésének részletes felmérésére.

Igazgatóságunk 2008. évben külső vállalkozó bevonásával elkészítette a műszaki beavatkozási és kármentesítési monitoring tervet, amely alapján a kármentesítési munka új szakaszba léphet, melyet Európai Unió KEOP pályázati forrásból kívánunk megvalósítani.

A következő helyszín **Szarvas,** Szentesi út terület, ahol 1967-ben Szarvas városa kommunális szennyvízleürítőt létesített, mivel akkor még szennyvíz-csatorna hálózattal nem rendelkezett. Az ürítő helyre, a jogelőd Városi Tanács intézkedése alapján csak kommunális szennyvíz volt kihordható, azonban ennek ellenőrzése hiányában más anyagok is az ürítő helyre kerültek. A területre a Szarvas Vas- és Fémipari Szövetkezet átlagosan 5000 m³/év mennyiségű galvániszapot és egyéb galvanizálási hulladékot szállított ki, 1971 és 1984 között. A szövetkezetet az OKTH-DAF a galvániszap talajba történő kihelyezéséért veszélyes hulladék bírság megfizetésére kötelezte. 1985-ben a leürítő telep

bezárásra került. A bezárási eljárásba az érintett szakhatóságok nem kerültek bevonásra. A DATE Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Kara (Szarvas) 1992-ben mintákat vett a terület talajából, az önkormányzat megbízásából. A minták alapján szakvéleményt készített, mely megállapította a telep talajának szennyezett-ségét.

Az 1992-ben végzett állapotfelmérés és a 2004-ben végzett tényfeltárás kb. 600 m³ galvániszapot és alatta pedig kb. 400 m³ nehézfémekkel szennyezett talajt tárt föl. A tényfeltárás vizsgálati eredményei a galvániszap jelenlétét 0,3–1,8 mélységben és 5–120 cm vastagságban mutatták ki.

2008. évben a műszaki beavatkozás kivitelezése (több mint 1000 m³ mennyiségű szennyező anyag és szennyezett talaj kitermelése, elszállítása és veszélyes hulladéklerakóban való elhelyezése, a kialakult munkagödör határoló felületein ellenőrző talajvizsgálatok végzése) megvalósult. A kitermelt anyag munkagödörnek körülkerítése és a területre idegenek által való belépés tilalmára figyelmeztető táblák kihelyezése megtörtént. Az elkövetkező időszak feladata a területen lévő, jelenleg üres munkagödör feltöltésével a tényleges talajcsere megvalósítása. Ez utóbbi munka előkészítése folyamatban van, valószínűleg 2009. II. félében kerül kivitelezésre.

A **Körösladányi területen** az egykori Körösladányi Magyar-Vietnami Barátság MgTSz a Budapesti Bőripari Vállalat részére bér munkában krómcserezett bőrök kikészítését végezte 1978 - 1988 között. Az együttműködési megállapodás szerint az alapanyag, a végtermék és a hulladék is a Budapesti Bőripari Vállalat tulajdonát képezte. Ennek ellenére a hulladékot a szövetkezet területén egy védelem nélküli agyaggyerő gödörben helyezték el. Az 1989 novemberében végzett talajmechanikai vizsgálatok során megállapítást nyert, hogy ellenjavallt bármilyen hulladék elhelyezése a területen, mivel a talaja jó vízvezető tulajdonságú.

A Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség javaslatára a hulladékot prizmákba rakták át, melyek alá agyagréteg tömörítést, PVC fólia terítést helyeztek, illetve a prizmák

Országos Környezeti Kármentesítési Program (OKKP)

körül övárkot létesítettek. A bőrhulladék prizmákat fólia és földtakarással borították 1991-ben.

Az így létrejött prizmák talpszélessége 15 m, hossza 80-100 m, magassága 3 m, korona szélessége 3-4 m volt.

2008. évben megkezdődtek a kármentesítési munkák, melyek során két ütemben, 5575 m³ szennyezett anyag kitermelése, elszállítása, hulladéklerakóban való elhelyezése és ártalmatlanítása került megvalósításra.

A teljes OKKP feladat elvégzése még a fentiekben említett beavatkozási folyamattal sem tudott teljesülni, mivel a kisebbik hulladék prizma fennmaradó része és a régi anyagnyerő gödör iszaptartalmának kitermelése, elszállítása, ártalmatlanítása elhelyezése, majd a terület feltöltése és rekultivációja még megoldásra szorul. Utóbbi feladatokat igazgatóságunk KEOP pályázati forrásból tervezi megvalósítani.

A **Gyomaendrőd-Nagylaposi OKKP** területen, a volt Lenin Mgtsz növényvédő szerek tárolására szolgáló méregraktára volt. A szövetkezet felszámolása során a méregraktárban felhalmozódott, többségében lejárt szavatosságú növényvédő szereket ártalmatlanítani kellett volna. E helyett a megbízott vállalkozó a veszélyes hulladékot a méregraktár melletti ássott gulya kútba helyezte el, majd földdel temette be 1994-ben.

1997-ben gyorsintézkedés keretében mélyásós szerelékű kotrógéppel a kút -3 m mélységtől kitermelésre került és a hulladékot ártalmatlanításra elszállították, majd részletes tényfeltárást készítettek. 2005. évben külső vállalkozó bevonásával a területen kármentesítés folytatásaként új műszaki beavatkozás kezdődött. A kivitelező az alkalmazott víztisztítási technológiával, a szerződésben megjelölt határidőre nem tudta a meghatározott mentesítési határértéket elérni. Ezért 2009 májusában kitermelte a talajban maradt szennyező anyagot, majd a munkagödört szennyezetlen anyaggal visszatöltötte és várhatóan egy fél éves időtartamig végzi a terület talajvizének aktívszenes tisztítását, és legkésőbb 2009. szeptember 30-ig – a hatóság által is elfogadott záródokumentáció átadásával – elvégzi a még hátralévő feladatokat.

Az ötödik helyszínen **Békéscsaba, Fényes tanya** területen egy műszaki szolgáltató GMK működött. A vállalkozás 1987-ben indult, amely elsősorban a békéscsabai Kner Nyomda tevékenysége során rendszeresen keletkező nyomdaipari vegyi hulladékok regenerálását és újraértékesítését végezte volna. Később más cégektől is vett át vegyi hulladékot. A regenerálás azonban nem történt meg, a cég a desztillációs maradékot többszöri felszólításra sem ártalmatlanította. A területen így több, mint 100 tonna oldószermaradvány halmozódott fel. A fém- és műanyag hordókban tárolt, illetve gyűjtött hulladék már nem fért el az engedélyezett fedett tárolóban, így elhelyezése nyílt színen történt. Az üzem csődbe ment, felszámolás alá került. A társaság vagyona a felhalmozott hulladék ártalmatlanítására nem nyújtott fedezetet. Az üzem bezárása után a vagyonvédelem nem volt megoldott. 1999. év decemberében az OKKP kertében gyorsintézkedésként megkezdődött a területről a felhalmozott hulladék szakszerű csomagolását, konténerekbe helyezését illetve ballonokba történő átféjtését követő elszállítása. A kármentesítési munkát nehezítette a 2000. január 20-án a tanyán keletkezett tűz, melynek során leégett a tároló csarnok épülete a benne tárolt veszélyes hulladék egy részével együtt.

A tűz hatására a hulladék egy része átalakult és szétszóródott a területen, illetve annak 50-100 méteres körzetében. A megrongálódott hordókból kifolyó anyag, valamint az oltás során használt vegyi anyagokkal keveredett víz a fagyott állapotú talajra került további környezetszennyezést okozva.

A területen felhalmozott hulladék szakszerű csomagolás, konténerekben való elhelyezés illetve ballonokba történő átféjtés után került elszállításra. Közel 230 tonna festék, festékszappal és göngyöleg, perklór-etilén, fátartó olaj, bitumen, hígító és sav gyűlt össze a tanyán, amelyek ártalmatlanítását a dorogi hulladékégetőben és az aszódi veszélyes-hulladéklerakóban végezték el.

A vizsgált terület alatt a talajvíz erős BTEX és illékony klórozott szénhidrogén szennyezettséget mutatott. A Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség által előírt kiegészítő tényfeltárást és részleges műszaki beavatkozás során az önálló fázisban is jelenlévő, oldott fázisban magas koncentrációjú, kiterjedt, klórozott szénhidrogén szennyeződés megszüntetésére üzemi méretű technológiai kísérletek történtek, és 2003. év decemberéig, kb.12300 m³ szennyezett talajvíz tisztítása valósult meg.

A terület kedvező földtani, hidrogeológiai adottságaira alapozva kezdődtek el a

biodegradációs tisztítási kísérletek.

A beavatkozási terv alapján a szennyezett góc, illetve a szabad fázisú klórozott szénhidrogén szennyeződéssel érintett terület a fekvésben megkötött vízzáró fallal körülvéve, a szennyező anyag teljes mennyisége kitermelhető. A kitermelés kb. 140 m²-es területet érint, a kezelendő talaj mennyisége kb. 560 m³. 2009. év első felében befejeződött a terület legszennyezettebb részének (egy 10x14 m-es terület.) vízzáró szádfallal történő körülvétele, majd a szennyezetlen és a szennyezett talaj helyszíni kitermelése.

E munka során a szennyezett talaj 2 db 5x50 m alapterületű, fóliával alulról védett prizmába került elhelyezésre, melyben a könnyen felszabaduló szerves oldószerek eltávolítását biztosító levegőtető (vákuum) csőrendszer került kiépítésre, a 2 db prizma egyidejű fóliás betakarása mellett.

Szükséges még a 2 db talajprizma-rendszer gépi átszűrőztetése, az elszívott levegő aktívszenes szűrőrendszerrel való megtisztítása, majd a megtisztított talaj- és fedőrétegének a szádfalak közé történő visszátöltése, a szádfalak visszahúzása, a biodegradációs (in situ biológiai talajvíz) tisztítási folyamat helyi megvalósítása érdekében, a megfelelő kútrendszer, a tápanyag adagolórendszer kiépítése, a hidraulikus rendszerek üzemeltetése. Továbbá az ehhez szükséges szűrőtöltetek cseréje, a folyamathoz nélkülözhetetlen tápanyag utánpótlás biztosítása. Az utóbbi vázolt beavatkozási folyamatok megvalósítása 2009-2012 között várhatóan további OKKP forrás igénybevitelét teszi szükségessé.

A fenti OKKP helyszínek jól példázzák azt, hogy a közelmúltból örökölt súlyos környezetszennyeződések csökkentése, illetve megszüntetése – bár igen nagy költségek árán – lehetséges. Mégis intő jelként figyelmeztetik a ma emberét gondolkodásmódjának környezetstabilizáló formálására, ugyanakkor példázzák azt is, hogy a rövidtávú egyéni anyagi érdekek milyen hosszútávú és nehezen megoldható környezeti problémákat okozhatnak egy jelentős számú embercsoport, sőt egy adott régió számára.

Juhász András

III. Jangce Fórum

A harmadik Jangce Fórum helyszíne a sanghaji Shangri-La szálló volt. A vendéglátó városi önkormányzat mellett társszervező szerepet vállalt a Vízkészletügyi Minisztérium Jangce Vízkészlet Bizottsága. A plenáris ülésen kívül al-fórumokat is tartottak. Ezek témája egyebek között: „A folyó torkolat szabályozása és az ökológiai védelem”, a „Klímaváltozás és a városi vízellátás biztonsága”, az „Integrált vízgyűjtő-gazdálkodás”, a „Közös felelősségvállalás”,

a „Folyók ökoszisztémájának megfigyelése és az alkalmazható gazdálkodás” volt. A rendezvényre Ausztráliától az Egyesült Államokon keresztül Európáig, az Európai Bizottságtól az UNESCO-ig számos területről és szervezettől hívtak meg előadókat és képviselőket.

A 2009. április 20-21. között megtartott találkozó résztvevői elfogadták a Sanghaji Nyilatkozatot. Ebben megállapítják a közös felelősségét és közös feladatait mindazoknak akik

Dr. Szöllösi Nagy András előadása a globális változásokról

ugyanazon kék ég alatt élnék és ugyanazon folyó vizét isszák. Összefogásra szólítanak fel az ember és a víz közötti összhang megteremtése, valamint a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés érdekében.

Sanghaj közben a 2010. évi világitállításra készül, melynek jelmondata a „Jobb város, jobb élet”, kabala figurája pedig Haibao, a tenger kincse.

Galbáts Zoltán

Az új Sanghaj

Sanghaj régi utcája

Dr. Mosonyi Emilre emlékezünk

Életének 99. évében 2009. április 24-én, a németországi Karlsruheban elhunyt **Dr. Mosonyi Emil** Kossuth- és Széchenyi-díjas vízépítő mérnök, akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) rendes tagja. Nevéhez vízlépcsők és erőművek sokasága fűződik szerte a világon. Kiemelkedő munkásságát mindenhol elismerik.

Mosonyi Emil 1910. november 10-én született Budapesten. A budapesti József Műegyetem vízépítő mérnök szakán végzett 1934-ben kitűnő eredménnyel. Ekkor az ország összes műszaki és gazdasági felsőoktatási intézményét egyetlen szervezetbe vonták „Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem” néven, amelybe a Műegyetem is beletartozott. Tanársegédként itt kezdte meg a mérnöki pályáját (1934–36). Különléle, Dunával és Tiszával kapcsolatos laboratóriumi kísérletek elvégzését bízták rá. A fáradhatatlanul dolgozó, fiatal kutató felhívta magára a figyelmet. Munkáját a Kállay Miklós – későbbi miniszterelnök – által vezetett Országos Öntözésügyi Hivatalban (1936–1942), majd az 1941-ben alapított Vízérőügyi Hivatalban folytatta (1942–48), melynek 32 évesen a vezetője lett. Hivatali feladata a vízerő-hasznosítási lehetőségek vizsgálata volt. Vezetésével felmérték a teljes vízerőkészletet, és komplex statisztikát állítottak össze az ország akkori területéről. Feladata volt megvizsgálni, hogy a tervezett Tiszalöki vízlépcsőnek az elsődleges funkcióinak (öntözés, hajózás) kívül lehet-e egyéb haszna. A vízerő hasznosítására számításokkal alátámasztva tett javaslatot. Ezt követően a Vízügyi Tervező Vállalat igazgatója, a VITUKI tudományos igazgató-helyettese. 1948-tól egyetemi előadó, 1953–57 között tanszékvezető a Budapesti Műszaki Egyetemen.

A harmincas évektől az egyik legfontosabb gazdaságpolitikai cél az Alföld elmaradott vidékeinek a megsegítése, a Tiszántúl öntözésének megoldása, az öntözőrendszerek kiépítése volt.

1934–1953 között a Körösök, a Hortobágy-Berettyó, a Tisza és a Duna folyók szabályozásával, hasznosításával, a magyar vízgazdálkodás legfontosabb kérdéseivel foglalkozott.

Már az 1937-es öntözési törvény a Hármaskörösön és a Tiszán öntözési céllal építendő

duzzasztókról szólt, amelyek a hajózásnak is jó feltételeket teremtenek majd. Mosonyi Emil az Országos Öntözésügyi Hivatalban a Békésszentandrás duzzasztómű statikai tervezését kapta feladatul. Merészen új műszaki megoldást javasolt, amellyel 20–30%-os megtakarítást lehetett elérni. A terve sikeres volt, ezért a hajószilip tervezését is rábízták. Életének ebben a szakaszában a dunai vízlépcsőrendszer tervezésének vezetője, a Békésszentandrás duzzasztómű építésének fő szakértője, a Tiszalöki vízerőmű főtervezője, majd az építés létesítményi főmérnöke volt. Irányításával dolgozták ki az ország első Vízgazdálkodási Kerettervét.

1964-től Németországban élt. Kutatásai tették lehetővé a XX. század egyik legnagyobb vízügyi alkotásának, a Dunarajna-Majna csatorna különleges hajószilipjeinek korszerű és gazdaságos kialakítását. Négy külföldi egyetem és a BME díszdoktora lett, Új-Zélandon nevét 1993 óta tudományos díj hordozza. A Karlsruhei Egyetem emeritus professzora. Termékeny szakmai publikációs tevékenysége közül is kiemelkedik háromkötetes vízerőhasznosítási szakkönyve, a Water Power Development, melyet az angol mellett német, magyar és kínai nyelvre is lefordítottak. 2002-ben Mosonyi Emil életművéért Cannes-ban szakmája „Oscar-díját”, a Nemzetközi Vízügyi Nagydíjat vehette át Perez de Cuéllar volt ENSZ főtitkártól.

A Tiszalöki vízlépcső üzembe helyezésének 50. évfordulóján tartott ünnepségen, 2004. május 19-én nyújtották át részére a Magyar Mérnöki Kamara tiszteletbeli tagságát adományozó oklevelet, majd Széchenyi-díjban részesült 2006. március 16-án. A díj átadásának idején súlyos betegen feküdt egy karlsruhei kórházban, ekkor a kitüntetéssel járó jutalmat felajánlotta a bu-

dapesti, Széher úti Szent Ferenc Kórház javára.

Életének hosszabbik részét ugyan Németországban töltötte, de az első jelentős alkotása Békés megyéhez kötődik. Hosszú élete során több alkalommal járt megyénkben és igazgatóságunknál is. Nagy figyelmet fordított a térség vízgazdálkodására.

A halála előtt Békés megye vezetőinek és vízügyi szakembereinek levelet küldött „Üzenet Békés megyének” címmel, amelyben a következőket írta:

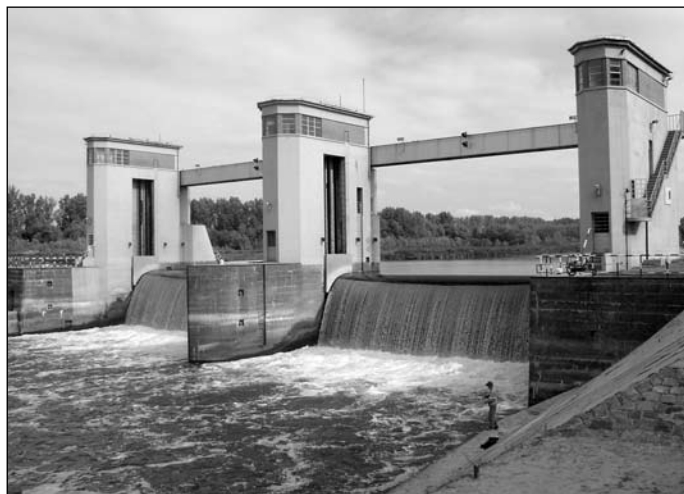
„Mivel véleményem szerint a Tiszántúlt és ebben Békés megyét fogja a klímaváltozás a legsúlyosabban érinteni, a Békés megyére vonatkozó sürgős feladatokat szükséges hangsúlyozottan tárgyalni. De miért is választottam én, egy budapesti polgár, éppen Békés megyét? 1938-ban az Országos Öntözésügyi Hivatalban kapott feladataim Békés megyébe vezettek. A Békésszentandrás vízlépcső, a Hortobágytoroki árvízkapu, továbbá néhány szivattyútelep tervezésében és építésük ellenőrzésében vezető szerepem volt. Ezek miatt sokszor utaztam Békés megyébe. Első tudományos cikkeim és előadásaim is a Békés megyei munkáimmal voltak kapcsolatban. A Tiszalöki vízlépcső, amelynek tervezője és építésének irányítója voltam, Békés megyének hozza a legtöbb gazdasági, szociális és környezeti hasznot. Bonyolult feladatok megoldásánál mindig visszanyúltam a Békés megyében végzett munkáimhoz. A fentiek miatt kötelességemnek tartom, hogy Békés megyének üzenetet küldjek, hogy elkerülje a klímaváltozás esetleges nagyon súlyos következményeit. Legfontosabb feladat, hogy Békés megye sürgesse a vízpótlás megoldását a Dunából, s ebben a tervezési

munkában a megye szakértői is vegyenek részt. Ha a klímaváltozás problémájában jártas nemzetközi szakértőknek a jóslatai bekövetkeznek, akkor megtörténhet, hogy néhány évtizeden belül, aszályos időszakokban a Tisza és a Körösök vízhozama annyira lecsökken, hogy az ivó-, mezőgazdasági és ipari vízellátás, a talajvíztáplálás s így a környezet (nemzeti park, arborétum, stb.) számára vissza nem fordítható katasztrofális helyzet áll elő. Ez azt jelenti, hogy szorgalmazni kell a Duna-Tisza-Csatorna tervezését, és a kiviteli tervet annyira előkészíteni, hogy építése szükség szerint bármikor megkezdhető legyen. A másik fenyegető veszély az árvizek várható növekedése. Erre is fel kell készülni, az árvédelem biztonságát szolgáló terveket el kell készíteni. Végül meg kell vizsgálni rendre a Körösök vízlépcsőit, az egyéb műtárgyakat, hogy a megnövekedett árvizek miképpen befolyásolhatják működésüket és stabilitásukat, s mennyiben kell esetleg a műveket kiegészíteni, illetve megerősíteni. Békés megyéhez fűződő vonzalmam jegyében arra kérem a megye vezetőit, vegyék kérésemet komolyan, hogy elkerülhető legyen egy katasztrófa, ami néhány évtized múlva az utánunk következő generációkat sújthatja.

Mosonyi Emil.”

Korunknak kiemelkedő tudományos személyisége volt. Kiváló szaktudással rendelkezett, komplex módon gondolkodott és érvelt. Legendás előadó volt, már az egyetemi előadásai is tömegeket vonzottak. Kutatási és szakértői tevékenysége a világ számos országára terjedt ki. A sikerekben gazdag életútján messzemenő és megérdemelt elismerést, megbecsülést vívott ki magának és a magyar névnek.

Bátai Jánosné

Isten veled, Feri!

Varga Ferenc okl. vízépítőmérnök az igazgatóság Vízgazdálkodási Osztályának vezetőjeként ment nyugdíjba 1995-ben. Itt lezárult a 35 éves aktív vízügyes pályafutása, de a kapcsolat tovább tartott.

Sűrűn meglátogatott bennünket, megbeszéltük a szakmai kérdéseket, kicsit politizáltunk, beszélgettünk irodalomról, történelemről, művészetekről, a virágokról. Az osztály rendezvényeken mindig részt vett, még most áprilisban is. Megrendültünk nagy bánatán, 10 éve, felesége elvesztésekor, akinek hiánya véglegesen, nagyon szomorúan megváltoztatta életét. Büszke volt két lányára, három unokájára. Örömmel töltötte el, hogy nagyobbik lánya vízügyi szolgálatba lépett.

Szerette a társaságot, vidáman anekdotázott, jó volt vele beszélgetni. Arany Jánoséhoz hasonló bajusza alatt mosolyogva mesélte történeteit. (Arany Jánoshoz más is köti, egyrészt kedves költője volt, másrészt a Családi kör Sárája távolabbi rokona. Emlékszem, a nyugdíjazásakor rendezett ünnepségen az Epilógus című kedvenc versével búcsúztunk Tőle.) Művelt ember volt, aki nem feledkezett meg az igaz értékekről, szilárd erkölcsi alapokon állt.

Valami különös szeretet övezte alakját, akár a közvetlen munkahelyén, akár a tágabb vízügyi szolgálatban. Próbáltam ezt a titkot megfejteni, s rájöttem, Ő is különösen nagy szeretettel, figyelemmel fordult a munkatársak felé, mindenkiben meglátta az esendő embert, aki tanácsra, bátorításra, akár vigasztalásra is szorult. Bizonyára az elsőként választott hivatásából is adódott, hogy a műszaki ismeretek mellett, református lelkészként, a lélek ismerője is volt. Egyéniségének titkát tavaly ősszel végleg megértettem, amikor a búcsúzásomra egy csodaszép virággal és Reményik Sándor összes költeményével lepott meg. Már a búcsúesten felolvastatta nekem belőle a kijelölt verset, amely arról szól, hogyan kell élni. Ez egyrészt tanács volt nekem, másrészt az Ő ars poeticáját jelentette. Szegben, jobban nem lehetne összefoglalni, milyen ember volt Varga Ferenc, mint a költő tette, hadd álljon itt e vers:

Akarom

Akarom: fontos ne legyek magamnak. A végtelen falban legyek egy téglá, Lépcső, min felhalad valaki más, Ekevas, mely mélyen a földbe ás, Ám a kalász nem az ő érdeme. Legyek a szél, mely hordja a magot, De szirmát ki nem bontja a virágnak, S az emberek, mikor a mezőn járnak, A virágban hadd gyönyörködjenek.

Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyek a csend, mely mindig enyhet ad.
A kéz legyek, mely váltig simogat,
Legyek, s ne tudjam soha, hogy vagyok.
Legyek a fáradt pillákon az álom.
Legyek a délibáb, mely megjelen
És nem kérdi, hogy nézik-e vagy sem,
Legyek a délibáb a rónaságon.
Legyek a vén föld fekete szívéből
Egy mély sóhajtság fel a magas égig,
Legyek a drót, min üzenet megy végig
És cseréljenek ki, ha elszakadtam.
Sok lélek alatt legyek a tutaj,
Egyszerű, durván összerótt ladik,
Mít tengerbe visznek mély folyók.
Legyek a hegedű, mely végtelenbe sír,
Míg le nem teszi a művész a vonót.

Váratlanul és kegyetlenül 2009. május 29-én a művész letette a vonót, s a hirtelen keletkezett csendben rá gondolunk. Szomorúan emlékezem az együtt végzett munkára. 14 éve szorongva vettem át Tőle a stafétát, előtte 9 évig dolgoztunk együtt, szerettem vele minden szakmai problémát megbeszélni. A Körösök, az Élővíz-csatorna, a Szarvas-Békésszentandrási-holtág, a vízépítési nagyműtárgyak szerelmese volt, aki a vízkészlet-gazdálkodás „utolsó mohikánjaként” még a Vízgazdálkodási Kerettervek, a felszíni vízmérlegek, a hidrológiai elemzések, nagyszabású tanulmánytervek készítője lehetett akkor, amikor még erre volt idő, igény, s országos háttérintézmények működtek, akik szakmai útmutatást, egységes szemléletet biztosítottak. Sokat tanultam Tőle, igazi mérnöki pontossággal dolgozott, mindent újra átgondolva, megalapozottan. Az egyetemi tanulmányaira támaszkodott,

nem volt rest számolni, méretezni, s csak többször ellenőrzött adatot adott ki a kezéből. Szakvéleményeit többször átfogalmazta, hogy stílusa hibátlan, mondanivalója egyértelmű legyen, távol állt Tőle a felelőtlen kapkodás. A felgyorsult időben így szabadidejéből is gyakran áldozott, hogy a munka elvégzése biztosítva legyen. A kis és nagy árvizeket a Hidrológus Szakcsoportban, illetve a Központi Ügyeleten ügyeletvezetőként dolgozva szolgálta munkájával. Nagyra becsülte a vízügyi múltat, szakmai elődeinket, megadta a tiszteletet az idős kollégáknak és nagyon szerette a fiatalokat, szívesen mesélt nekik, örömmel adta át ismereteit. Ha a munka hevében valakit mégis megbántott, gondja volt rá, hogy kiengesztelje, nem volt haragtartó.

A közös munka az 1980–1990-es években országosan „jó csapatot” formált a vízgazdálkodókból, különösen az alföldi vízügyek és az OVF munkatársai alkottak közösséget a holtág rehabilitációs munkák kapcsán. Vezetőnknek dr. Pálfai Imrét tekintettük, a „Mestert”, aki Ferinek jó barátja lett, több tanulmány tervezését irányították a két vízügy együttműködésében. A magyar-román vízügyi kapcsolatokban is eredményesen működött közre, barátokat talált a román kollégák között is. Az első sepsibodoki látogatáson részt vett, ott volt Kárpátalján és a Felvidéken a delegációban és nagy szeretettel fordult az ottani magyarok felé. Világnézete, magyarsága szilárd volt, de elfogadta mások eltérő véleményét, nem feladva saját elveit. Magánemberként családszerető ember, a természet, a szép tájak, a művészetek és különösen a virágok csodálója. Különleges növényeket is szívesen vásárolt. Könyvtára egyre gyarapodott, nagyon kedvelte a szép könyveket, gyűjtötte és olvasta őket egész életében. A vízügy mellett a Református Egyház szolgálatában telt élete, Egyház megyei Főgondnok volt évekig, s Presbiterként szolgált. Érzékeny ember volt, akit meghatott mások szomorúsága, megindított mások szenvedése.

Kedves Feri!

Ha magadnak nem is, de másoknak annál inkább fontos voltál! A családod, barátaid, rokonaid, ismerőseid mellett a vízügyesek családja is gyászol. Temetéseden mélyen megrendülten vettek részt a magukat vízgazdálkodóknak vallók Szegedről, Budapestről, Szolnokról, Debrecenből is, a volt munkatársak, nagyon sokan, a régiiek és azok is, akik már Feri bácsinak szólítottak.

Emléked megőrizzük, Isten Veled!

Czakóné Czédli Jolán

„Új” Vízügyesek – Interjúsorozat

Juhász András

– Mióta dolgozol igazgatóságunknál?

– 2008 februárja óta dolgozom az igazgatóság Víziközmű Osztályán, környezetvédelmi ügyintézőként.

– Mi a kötődésed a környezethez és annak védelméhez?

– A környezetvédelem – éppen úgy, mint a környezet rombolás – mindnyájuk ügye. Minden élőlény környezeti erőforrások igénybevételével tartja fenn életműködését, épp így az ember is. Egyikünk sem létezhet tiszta levegő, iható víz és egészséges táplálék nélkül. Amikor ezeket a tényeket felismeri az ember, következő lépésként jelentkezik, mit kell tennünk azért, hogy a fenti alapvető létszükségleti forrásokat olyan mértékben használjuk, hogy azzal ne sodorjunk veszélybe saját jövőnket. Az emberiség már az 1970-es években fölismerte, hogy a környezeti elemek túlzott használatával, a növekvő tendenciát mutató hulladék kibocsátással károsan befolyásolja a következő nemzedékek életfeltételein túl, bolygónk egészségének ökoszisztémáját. Gyulaiként már kisgyermekkoromtól volt mód megismerni a Körösök vidékének szebbnél-szebb tájait, fiatal koromban pedig már tevékenyen részt vettem különböző természetvédelmi programokban.

– Hogyan sikerült beilleszkedned a KÖR-KÖVIZIG munkahelyi közösségébe?

– Úgy vélem, nem köszönhetem meg elégszer az önzetlen

segítséget, melyet kollégáim, kolléganőim nyújtottak számomra a kezdeti nehézségeken való átjutáshoz. Különösen szerencsésnek tartom azt, hogy részesevé válhattam az igazgatóság aktív szabadidős sport- és túraterveken. Természetesen tagja vagyok az Ifjúsági Klubnak, mely a szakmai kapcsolatok építésén túl remek lehetőséget biztosít a szabadidő kulturált eltöltéséhez.

– Munkastílusodban inkább az egyéni, vagy a csapatszellem dominál?

– A munkám jelentős részét kitevő Országos Környezeti Kármentesítési Programba (OKKP) tartozó összetett feladatok elvégzésénél nem nélkülözhetem az igazgatóság különböző szakterületeinek, (csak néhányat említve, az árvízvédelmi, a vízrendelési, vízgazdálkodási, igazgatási és jogi, pályázati, felszíni és felszín alatti vizek) szakembereinek

összehangolt csapatmunkáját. A Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Gyulai Kirendeltségével közösen működtetett Zöld-Pont Iroda tevékenységei szintén csapatmunkát kívánnak.

– Az elmúlt bő másfél év feladatai közül melyekre emlékszel vissza a legszívesebben?

– Mindegyik feladatban lehetett olyan részt találni, amely valamilyen szakmai vagy egyéb szempontból emlékeztetett számomra. Az OKKP projektek közül a szarvasi helyszín talán azért emlékeztet, mert egy több mint három évtizeddel ezelőtt keletkezett, galvániszap és más nehézfémek által okozott környezeti szennyezés átfogó felszámolási munkáiban vehettem részt.

Szintén érdekes feladat volt részt venni az Európai Unió támogatással megvalósult, Dél-Magyarországot érintő

tegvizének fenntartható kezelése és tisztítása LIFE-SUMANAS programban, amely a projektben résztvevő nemzetközi (finn, holland, román) partnerek révén kitűnő lehetőséget kínált a projekt angol munkanyelvén történő szakmai tapasztalatszerzésre. Kiemelném még a jelentősebb feladataim közül az Élővíz-csatornán végzett hulladékgyűjtési akciót, mely a Zöld-Pont Iroda szervezésében, Gyula, Békéscsaba és Békés városok önkormányzatainak támogatásával, a diákok és a civil környezetvédő szervezetek részvételével valósult meg.

Jó volt látni a kenuba szálló fiatalok lelkesedését és kitartását, amellyel neki indultak a több mint 30 km hosszúságú folyó felszínét megtisztító, egész napos vízi akciónak, melyek eredményeként több tucat zsáknyi szemét került összegyűjtésre.

– Szabadidődben is a környezetvédelem és az egészséges életmód pártján vagy?

– Az egészséges életmód és a sport – sajnos – az utóbbi időben kimerül abban, hogy ha tehetem, inkább kerékpárral közlekedem autó helyett a városban és környékén. Ha szeret ejtethem, úszom, és ha ritkán is, de evezek.

– Terveid?

– A mondás úgy tartja „ki hány nyelvet beszél, annyi embert ér”, különösen igaz ez a szakmai területen, ezért közelebbi terveim között szerepel a nyelvi több lábon állás fejlesztése.

Réti László osztályvezető

VIII. Élővíz-csatorna Emléktúra

Az Élővíz-csatorna Emléktúrát nyolcadik alkalommal rendezték meg a szervezők 2009. május 29-31. között. A környezetvédők és amatőrök mellett idén is többszörös olimpiai bajnok kajak-kenusok - Wichmann Tamás, Foltán László, Horváth Csaba, Pulai Imre, Vaskúti István - részvételével.

Péntek reggel Békés-Dánfokról indult a túra az Élővíz-csatornán, sodrással szemben evezve Békéscsabaig. Onnan közúton indultunk a határhoz és mentünk át Kisjenőbe. Deznán Anna, a város jegyzője fogadta csapatunkat, aki a város nevében tartalmaz ebédet is vendégül látott bennünket. Az esti, zenés vacsora során módunkban állt megismerkedni a túra romániai szervezőivel és résztvevőivel, többek között Gheorghe Burdan polgármesterrel. Szombat reggel a kisjenői sportcsarnok udvarán

közösen ültettünk fát, majd vízre szálltunk. A túra visszatérő résztvevői még igen jól emlékeztek a 2008. évi túrára, amikor árhullám vonult le a folyón, a magas vízállás miatt megkönnyítve a vízre szállást és az evezést egyaránt. Az idén

ilyen könnyebbségünk nem volt. A Fehér-Körös vízszintje jelentősen alacsonyabb volt a tavalyinál, így neheztésként egy kilométeren át, a kisjenői szabadstrandig cipelni kellett a kenukat, hogy biztonságosan tudjunk vízre szállni. Könny-

nyította a távot, hogy sokkal több helyen ki lehetett kötni, pihentetni megfáradt tagjainkat. Az időjárás is kegyeibe fogadott bennünket, felhő átvonulások tették ideális vízitúrázó idővé a délelőttöt. A Varsánd előtti zápor sem szegte kedvünket, így könnyedén lehetett levezni Gyuláig. A határnál ideiglenes határnyitással keltünk át Magyarországra. Pénteken mintegy 15 km-t eveztünk az Élővíz-csatornán, szombaton 22 km-t a Fehér-Körösön.

Szombat este Békés-Dánfokon folytatódott a program, ahol a résztvevők megfáradtan, de a Fehér-Körös és az Élővíz-csatorna szépségeivel, no és persze vendéglátónk, dr. Tar Kovács Márta jóvoltából kitűnő babgulyással töltek, beszéltek át az elmúlt napok kalandjait.

Nagy Mariann, Juhász András

Vízügyes csapat

IFI Klub programok

Feszült figyelem a bábműsorra

A június 6-án megtartott gyermeknap előtt a klubosok nem titkoltan azzal a céllal tartották május elseje előestéjén egy összetartást, hogy a gyermeknapra összeszokott társaságként érkezhessenek a szórakozásra váró gyereksereg kiszolgálására. A csapattrening szokás szerint a pincében kapott helyet. A rendezvény során több típusú embert lehetett megfigyelni: aki fényképezett, aki várta magáról a fényképet, aki menekült a fénykép elől.

A tréning tökéletesre sikeredett, sokaknak teljesen ki is törölte az emlékezetéből, hogy a gyermeknapra is ki lehetne menni, mint segítő, vagy akár lelkiileg még gyerekként. A hiányzók nem okoztak problémát, mert a veterán ifi klubosok óriási rutinnal vetették bele magukat a munkába, főzésbe, szervezésbe.

Kora reggel kezdtek szállingózni a vízügyes csemeték. Akadt, aki kocsival, mások biciklin érkeztek, egyesek pedig a babakocsijuk mögött húzták szüleiket. A vidámságra éhes gyerekeket minden évben meg lehet lepni valami újjal, nem hiába gyűlik össze egy komplett óvodányi résztvevő. A másik lehetőség pedig a színvonal, ami minden évben idevonzza a kikapcsolódni vágyó kisebb, nagyobb gyerekeket. Az ügyességi játékok között arcfestéssel lehetett riogatni a szülőket, ezután állatsimogatás következett a szerezgyházi gátörtelep udvarában. Liba, borjú és kiscsikó volt a simogatás alánya. A pihenés elkerüléséről a bohóc ugrálószátor gondoskodott, ami kellőképpen lefárasztott mindenkit a szieszta idejére. A pihenő bábéledással kezdődött és felejthetetlenül finom ebéddel fejeződött be. Ez után már nehezebben ment a futkározás, de egy kiadós népitánc még mindenkinek belefért. A társaság kimerülési sorrendben indult haza, majd 4 óra körül már csak a rendezvény nyomai voltak fellelhetők.

A program ismét jól sikerült, a gyerekek pedig különböző ajándékokkal a batyujukban várják a következő gyereknapot, de legalábbis a mikulást biztosan.

Jobbágy Zoltán

PROGRAM 2009. év 2. félévére KÖR-KÖVIZIG Szivárvány Nyugdíjasklub összejövetelek:

- Augusztus 3. **Kirándulási program ismertetése**
Ea: Vámos Sándor és Oláh Lajos idegenvezető
- Szeptember 5. **KÖR-KÖVIZIG Családi és sportnap, Szanazug**
- Szeptember 7. **A kirándulási felelőseinek kijelölése**
Ea: Vámos Sándor, Oláh Lajos úti program ismertetése
- Szeptember 10-12. **Kirándulás**
Felelős vezető: Vámos Sándor
Idegenvezető: Oláh Lajos
Főszponzor: Bagosi Sándor
Szervező: Puczkó Istvánné
Technikai eszközök biztosítója: Kiss Katalin
- Október 5. **Idősek Világnapja**
Rendező: Bak Sándor igazgató
- November 9. **Klub költségvetés, gazdálkodás**
Ea: Bűrös Pál
- December 7. **Évzáró ismertetése**
Ea: Vámos Sándor, Bűrös Pál, Puczkó Istvánné és Kiss Katalin
- December 10. **Évzáró rendezvény!** CSINIBABA Étterem
Rendező: Vámos Sándor, Bűrös Pál

A foglalkozások minden hónap első hétfőjén 15 órától!

Vámos Sándor klubelnök

IDŐJÁRÁS

Április hónapot az évszakhoz képest szélsősegesen melegebb hőmérsékletű és az átlagosnál aszályosabb időjárás jellemezte.

A napi legmagasabb hőmérsékletek +17 °C és +29 °C közöttiek, míg a napi legalacsonyabb hőmérsékletek +3 °C és +12 °C közöttiek voltak. A havi középhőmérséklet +15,6°C volt, ami magasan meghaladja a sokéves, áprilisi átlag +10,6 °C-os értékét.

Az igazgatóság területén átlagosan 10,6 mm csapadék hullott, ami nagymértékben alulmarad az erre az időszakra jellemző áprilisi havi sokéves átlagtól.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 46,3 mm-t – Szandazugon mérték, míg a legkevesebbet csapadék – 1,9 mm – Békéscsaba állomáson hullott.

Május hónapot is az évszakhoz képest jóval melegebb hőmérsékletű és az átlagosnál aszályosabb időjárás jellemezte.

A napi legmagasabb hőmérsékletek +14 °C és +36 °C közöttiek, míg a napi legalacsonyabb hőmérsékletek +4 °C és +19 °C közöttiek voltak. A havi középhőmérséklet +18,5 °C volt, ami magasan meghaladja a sokéves, májusi átlag +16,3 °C-os értékét.

A 30 °C feletti napok, azaz a hőségnapok száma átlagban 8 nap volt, ami szintén meghaladja a havi átlagot.

Az igazgatóság területén átlagosan 20,0 mm csapadék hullott, ami nagymértékben alulmarad az erre az időszakra jellemző májusi havi sokéves átlagtól.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 44,6 mm-t – Csudaballán mérték, míg a legkevesebbet csapadék – 6,5mm – Békéscsaba állomáson hullott.

Június hónapot az évszakhoz képest jóval melegebb hőmérsékletű és az átlagosnál csapadékosabb időjárás jellemezte.

A napi legmagasabb hőmérsékletek +15 °C és +38 °C közöttiek, míg a napi legalacsonyabb hőmérsékletek +7 °C és +20 °C közöttiek voltak. A havi középhőmérséklet +20,8°C volt, ami szintén meghaladja a sokéves, júniusi átlag +20,1 °C-os értékét.

A 30 °C feletti napok, azaz a hőségnapok száma átlagban 10 nap volt.

A havi csapadékösszeg a KÖR-KÖVIZIG naponta jelentő állomásainak adatai alapján 95,0 mm, ami bőven meghaladja a sokéves teljes júniusi havi átlagot (65,8 mm).

A legkevesebb csapadékösszeget (67,3 mm) Békéscsaba, a legnagyobb csapadékösszeget (149,8 mm) Mezőgyán állomáson mérték. A legcsapadékosabb nap 22,0 mm területi átlaggal, 10,1–53,9 mm közötti mennyiségekkel június 22. volt.

Az aktuális hidrológiai évben havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása:

Megnevezés	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Már.	Ápr.	Máj.	Jún.	Össz.
Sokéves átlag (mm)	46,8	39	29,3	29,8	33,0	45,0	56,7	65,8	345,4
2009. évben (mm)	32	64,4	26,9	44,9	37,3	10,6	20,0	95,0	331,1
Eltérés az Átlagtól (mm)	-14,8	25,4	-2,4	15,1	4,3	-34,4	-36,7	29,2	-14,3

Az aktuális hidrológiai évben a csapadék hiányt mutat a sokéves átlaghoz képest, annak 96%-át teszi ki.

A talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a június havi sokéves átlag (291 cm) alatt áll, 26 cm-rel helyezkedik el mélyebben (317 cm).

A talajvíz terep alatti mélysége a havi gyorsjelentő kutak adatai alapján a májuséhoz képest 10 cm-t süllyedt.

Szélsőértékek: Legmagasabb Szabadkígyós, 222 cm a terep alatt, süllyedő, legalacsonyabb Békés-Vízesfás puszta, 442 cm a terep alatt, süllyedő.

A Körösök vízgyűjtőjén a hónap második felében, néhol jelentős mennyiségű csapadék hullott. Ennek hatására kisebb árhullámok vonultak le a folyókön. A levonuló árhullámok miatt a Sebes-Körösön csökkenteni, majd megszüntetni kellett a duzzasztást.

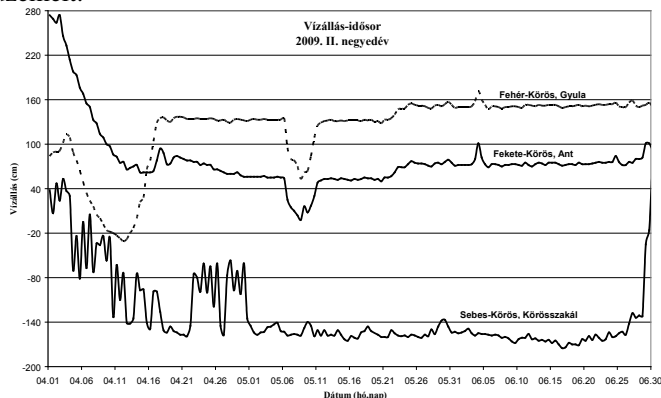
Jobbágy Zoltán

VÍZRAJZ

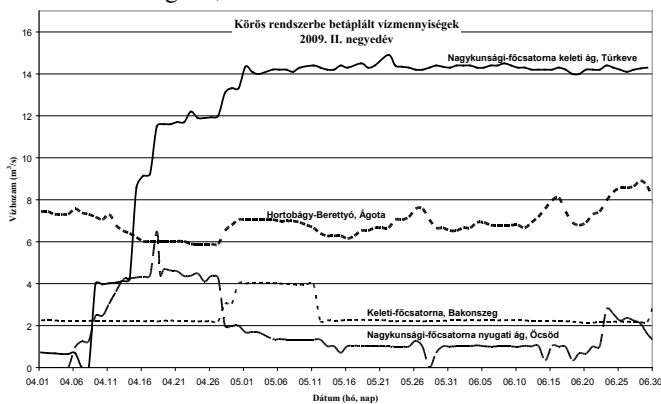

Április hónap elején jelentős vízmennyiségek érkeztek a határon túlról. A Fehér-Körösön 44,8 m³/s, a Fekete-, és Sebes-Körösön 90 m³/s induló vízhozam értékek mutatkoztak. A száraz időszak következtében az utánpótlás folyamatosan csökkent, június közepére 2-4 m³/s minimális értékek alakultak ki. Változást a június utolsó napjaiban kialakult heves csapadéktevékenység jelentett.

A vízkészletek biztosítására április hónapban több duzzasztómű kezdte meg üzemelését, 8-án a Békésszentandrási-, 12-én a Békési-, 21-én a Körösladányi duzzasztó. A Gyulai duzzasztó rövid időszak kivételével (május első napjaiban) folyamatosan üzemelt.

A vízkészlet növelése érdekében a tiszai víz betáplálása tovább folytatódott. A Keleti-főcsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba, a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán keresztül Ágotánál, a Nagykursági-főcsatorna nyugati ágán Ócsodnál. A betáplálás növeléséhez április közepén bekapcsolódott a Nagykursági-főcsatorna keleti ága is, Túrkevénel.

Néhány jellemző állomás vízhozam értéke

ápr. 30-án: máj. 31-én: jún. 30-án:
(m³/s)

Fehér-Körös, Gyula	9,30	9,20	11,1
Fekete-Körös, Sarkad-Malomfok	10,6	15,2	20,5
Kettős-Körös, Békés	19,1	17,7	33,4
Sebes-Körös, Körösszakál	39,0	8,02	94,6
Sebes-Körös, Körösladány	32,8	9,83	31,6
Berettyó, Szeghalom	6,30	6,15	11,6
Hármas-Körös, Gyoma	54,4	29,2	79,0
Hármas-Körös, Kunszentmárton	76,6	56,5	120

Kurilla Lajos

SZEMÉLYÜGYI HÍREK

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

Bartyik Zoltán munkavédelmi ügyintéző munkakörben, 2009. június 1-jétől a műszaki igazgatóhelyettes főmérnök közvetlen irányításával

Krasznai-Kis Eszter ügyintéző munkakörben, 2009. június 8-tól a Titkárságon.

VÍZMINŐSÉG

Üzemellenőrző mérések

Igazgatóságunk üzemellenőrzési céllal vízminőségi laboratóriumot működtet. A végzett vizsgálatok képezik a vízminőségi állapotváltozások kapcsán szükségessé váló üzemrendi változtatáshoz adott vízminőségi szakvélemények alapját.

Igazgatóságunk mini laboratóriuma május-június hónapban a Nagytóti-Toprongyos-csatorna, Holt-Sebes-Körös, Bárkás-csatorna, Gyepes-csatorna, Kopolya-csatorna, Hosszúfok-Határér-Kölesér-csatorna, Élővíz-csatorna, Békés III. tápcsatorna, Gerlai-holtág, Kígyósi-főcsatorna, Szarvas-Békésszentandrási-holtág, Siratói-holtág, Dögös-Kákafoki-főcsatorna, Ó-Berettyó, Szeghalmi-övcatorna, Szeghalmi-főcsatorna, Büngösi-főcsatorna, Nagyzugi-holtág, Vargahosszai-főcsatorna, Óvári V-3 csatorna, Csárdaszállási-főcsatorna, Félhalmi-holtág, Peresi-holtág, Folyáséri-főcsatorna, Telki-Peresi-főcsatorna, Fehér-Körös, Fekete-Körös, Berettyó, Hortobágy-Berettyó, Sebes-Körös, Kettős-Körös, Hármas-Körös mintavételi helyeket vizsgálta.

Az üzemellenőrző felszíni vízvizsgálatok eredményei igazgatóságunk honlapján, az alábbi elérhetőségen keresztül tekinthetők meg: www.korkovizig.hu/vizminosegvedelem/uzemellenorzoo felszíni vízvizsgálatok

Környezeti (vízminőségi) káresemények

2009. május 8-9. között III. fokú vízminőségi készültség lett elrendelve az Élővíz-csatornán. A készültség elrendelésének oka, hogy a Fehér-Körösből történő vízellátást biztosító Gyulai tömlősgát meghibásodott, így a tápvíz beadása szünetelt. Az Élővíz-csatorna vízminőségvédelme, egy esetlegesen bekövetkező havária helyzet megelőzése érdekében a területileg illetékes, Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséggel egyeztetve, szükségesnek ítéltük, hogy a tömlősgát helyén egy ideiglenes duzzasztást biztosító műszaki megoldás legyen kialakítva, mellyel biztosítottá vált az Élővíz-csatorna vízbetáplálása.

Virág Barbara

Használaton kívüli szivattyútelepek 3. rész

Békésszentandrás II. szivattyútelep

Az 1929-ben épült Békésszentandrás II. szivattyútelep a Hármas-Körös b.o. 41+280 tkm szelvényében a Szarvas-Békésszentandrási-holtág torkolatában helyezkedik el. Az eredetileg Diesel üzemű szivattyútelepre 2 db Teudloff Dittrich KK 90 típusú vízszintes tengelyű, kettős beömlésű, centrifugál szivattyú és 2 db LÁNG Diesel 3 KN 52 típusú 3 hengeres motor lett beépítve. Az átemelt víz a töltésbe épített 1 db 1400 mm átmérőjű szivornyás nyomócsövön illetve egy hullámtéri ellennyomó aknákn keresztül jut el a Hármas-Körösbe.

Szivattyú vízszállítása:	2x1,5 m ³ /sec.
Meghajtó motor teljesítménye:	2x170 LE – 300 ford/min. mellett.
Emelési magassága:	4,75 m
A szivattyú szívócsonk átmérője:	2x700 mm
A szivattyú nyomócsonk átmérője:	900 mm
Közös nyomócső átmérője:	1400 mm
Nyomócsőhossz:	63,5 m
A gázolaj tárolása földbe süllyesztett tartályban történt.	
Tárolt üzemanyag mennyiség:	17,5 m ³ (11 nap üzemeléshez elegendő)

A szivattyútelep eredeti állapotában megmaradt. A Láng Diesel motorok 1991-ig üzemeltek. A telepen az 1992-93. évi átépítés során 4 db elektromos meghajtású KSB PNT 710 B típusú, 4x1,92 m³/sec. teljesítményű merülő szivattyú került beépítésre. Ebből 2 db a gépház melletti szivóaknában került elhelyezésre a meglévő, NA 900/1400 mm-es nyomócsőre csatlakoztatva. Ezáltal a centrifugál szivattyúk kezelőszint alatti felét el kellett bontani. További 2 db szivattyú a gravitációs kifolyó csatornába lett telepítve, új szivornyás nyomócső kiépítésével.

Jelenleg – 1993 óta – a Diesel üzemű szivattyútelep ipari műemlékként funkcionál.

A gépészeti berendezést gyártotta és szerelte: Teudloff Dittrich, Láng László Gépgyára és Vasöntődéje

Folytatás a 12. oldalon

Használaton kívüli szivattyútelepek

Vargahossza I. szivattyútelep

Vargahossza I. szivattyútelep

Az 1901-ben épült Vargahossza I. szivattyútelep a Kettős–Körös j.o. 25+209 tkm szelvényében, a Vargahosszai-főcsatorna torkolatában helyezkedik el. A gőzüzemű szivattyútelepre 1 db Láng gyártmányú, vízszintes tengelyű, kettős beömlésű, centrifugál szivattyú és az azt meghajtó 1 db Láng, egy hengeres kondenzációs gőzgép, Meyer-féle tolattyús vezérművel és 1 db Cornwall rendszerű kazán lett beépítve. Az átemelt víz a töltésbe épített 1 db 450 mm átmérőjű öntöttvas nyomócsővön keresztül – ami egyben gravitációs kivezetésre is alkalmas – jut el a Kettős–Körösbe.

Szivattyú vízszállítása: 0,325 m³/sec.

Meghajtó gép teljesítménye: 30 LE

Emelési magasság: 3,0 m

A szivattyú szívócsonk átmérője: 450 mm

A szivattyú nyomócsonk átmérője: 450 mm

A nyomócső: 450 mm

Nyomócsőhossz: ---

A szén tárolása zárt raktárban történik.

A szivattyútelep a többszöri átépítés és funkció változás során nem maradt fenn eredeti állapotában. A gőzkazán téglá építésű kéménye

Békésszentandrás II. szivattyú

Békésszentandrás II. szivattyútelep

is lebontásra került. Elbontás sorsára jutott a gőzkazán, a gőzgép és a szivattyú is. Egyedül az öntöttvas nyomócső maradt meg, ami jelenleg is üzemel gravitációs kivezetésként. A telep 1900. évi építését követően 1954-ig üzemelt. Ebben az évben került sor, a 2x3,00 m³/sec. vízszállítási, elektromos meghajtású Vargahossza II. szivattyútelep üzembe helyezésére, amely teljesítményével lehetővé tette a gőzüzemű telep kiváltását. A gépház jelenleg a Békési duzzasztómű ideiglenes elzáró tábláinak tárolására szolgál.

Építető: Hosszúfoki Ármentesítő Társulat

A gépészeti berendezést gyártotta és szerelte: Láng László Gépgyára és Vasöntődjé

Az igazgatóság területén működtek korábban olyan szivattyútelepek, amelyek később elbontásra kerültek. A megszüntetés elsősorban a leromlott műszaki állapot vagy az időközben megváltozott belvízelvezetési igény miatt történt. Ezek a következők:

Sorszám	Szivattyútelep	Építés éve	Megszüntetés éve
1.	Büngösd I.	1889	1990-es évek
2.	Mezőberényi	1904	1980
3.	Itceéri	1925	1980
4.	Pejréti	1933	1983
5.	Gyula I.	1942	1995
6.	Dánfoki	1951	1980 után
7.	Dióér I.	1900	1969
8.	Sitkai	1912	1970-es évek
9.	Gelvácsi	1928	1980 után
10.	Varsányhelyi	1938	1970
11.	Hókai	1943	1967

Az utóbbi időszak forráshiánya nem csak az üzemelő, de a már üzemben kívül helyezett szivattyútelepek műszaki állapotára is kihatott, ami elsősorban – egy-egy kivételtől eltekintve – az épületek romló külső megjelenéséből vehető észre leghamarabb. Az állagromlás azonban megjelenik a gépészeti és az alépítményi részeken is. Kívánatos lenne, hogy elődeink e nagyszerű műszaki alkotásai, ha csak bemutató jelleggel, de megjelenésükben is az eredeti állapotot felidézve legyenek megtekinthetőek. Jó példa erre a Peres I. és a Békésszentandrás II. szivattyútelepek.

Frolyó Miklós

F.: KÖR-KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA 1. 5701

NYOMTATVÁNY

KÖRÖS-VIDÉKI
hírlevél

Kiadó: Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató
Szerkesztőbizottság vezetője: Galbáts Zoltán műszaki igazgatóhelyettes főmérnök,
tagjai: Bátai Jánosné, Japport Magdolna és Cserkúti Andrásné
5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*, Fax: 66/526-407
E-mail: korkovizig@korkovizig.hu, www: korkovizig.hu
Megjelenik háromhavonta 500 példányban. Nyomtatás: Aeropress Nyomda, Békéscsaba, tel.: 66/453-916